

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: F. H.
bytem X

zastoupen: Mgr. Marie Cilínková
advokátka
bytem Bolzanova 1, Praha 1

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 5. 2021, č. j. X

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 25. 5. 2021, č. j. X **se zrušuje** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** uhradit na náhradě nákladů řízení žalobci částku **15 433 Kč**, a to ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce JUDr. Marie Cilínkové, advokátky se sídlem Bolzanova 1, Praha 1.
- III. Žalovaná **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce brojil proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 5. 2021, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo změněno k námitkám žalobce prvostupňové rozhodnutí žalované ze dne 19. 2. 2021, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) tak, že se od 1. 3. 2021 žalobci snižuje výše invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně činí 9663 Kč měsíčně.
2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto tak, že podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. e) ve spojení s písm. c) a ustanovením § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“) se od 1. 3. 2021 snižuje výše invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Výše důchodu pro invaliditu prvního stupně činila 7625 Kč měsíčně.
3. Podkladem pro prvostupňové rozhodnutí byl posudek Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě (dále jen „OSSZ v Ostravě“) ze dne 13. 1. 2021, který byl vypracován při kontrolní prohlídce žalobce. Podle tohoto posudku žalobce byl uznán invalidním pouze v I. stupni invalidity.

II. Napadené rozhodnutí

4. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná shrnula svá zjištění z předcházejícího správního řízení ve věci. Žalovaná vycházela z toho, že žalobce trpí zejména následujícími zdravotními postiženími: chronický levostranný LIS s těžší statodynamickou poruchou páteře s iritačně zánikovým kořenovým syndromem L5 (slabší DF palce) vlevo (stav po operaci 2015) a s interspinózní fixací v lednu roku 2019, stav po polytraumatu dne 25. 1. 2013 jako pracovního úrazu při zásahu elektrického proudu trakčního vedení s pádem z výše 4 metrů s kómatem, dále pneumothorax vlevo a organický psychosyndrom, posttraumatická stresová porucha (kompenzovaná), hypertenze I. stupně, porucha osobnosti a chování způsobená onemocněním, poškozením a dysfunkcí mozku s algiiemi.
5. Žalovaná nechala v námitkovém řízení vypracovat nový posudek o invaliditě ze dne 21. 4. 2021, na základě něhož byl rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce podle lékaře žalované je chronický levostranný iritační a lumboischiadický syndrom vlevo, stav po opakovaných operacích bederní páteře. V roce 2015 proběhla exstirpace hernie disku L4/5 vlevo s reoperací, interspinózní fixací v lednu roku 2019, aktuálně dekompenzované ligamentum interspinale s flekčním blokem s iritačně zánikovým kořenovým syndromem obratlů L5 a S1 vlevo. Ostatní onemocnění jsou posudkově méně významná.
6. Rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce tedy lze kvalifikovat podle kapitoly XIII, oddílu E, položce 1c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., tedy bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře. Pokles pracovní schopnosti byl posudkem v námitkovém řízení stanoven na 50 %, přičemž posudkový lékař využil zvýšení horní hranice zvolené položky o 10 %

ve smyslu § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb.). Lékař žalované dále uvedl, že není možné vyhovět námitkám žalobce a hodnotit jeho zdravotní stav podle položky 1d citovaného ustanovení vyhlášky č. 359/2009 Sb., neboť doložený zdravotní stav je zcela mimo dikci této položky. Den změny stupně invalidity byl lékařem žalované stanoven na 19. 3. 2018.

7. Vzhledem k tomu, že do dne 28. 2. 2021 pobíral žalobce invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, náleží mu invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně ode dne 1. 3. 2021.

III. Žaloba

8. Ve své žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce uvedl, že nyní fakticky trpí chronickým levostranným iritačním a lumboischiadickým syndromem vlevo, stav po opakovaných operacích (rok 2015, leden 2019 a květen 2021), dále stavem po pracovním úrazu ze dne 25. 1. 2013, kdy utrpěl zásah elektrickým proudem z trakčního vedení a pád z výšky 4 metrů, když došlo ke zranění hlavy, plic, k popáleninám II. - III. stupně na 50 % těla, následoval kómatický stav, respirační selhání s nutností řízené ventilace a tracheostomie, dále nefrektomie a autotransplantace. Následkem úrazu žalobci zůstaly závažné trvalé následky – plošné jizvy, kvadruparéza s akcentací na levostranných končetinách s chůzí o 1 francouzské holi, organický psychosyndrom, posttraumatická stresová porucha s nutností psychoterapie a antidepresivní léčby. Dále žalobce trpí hypertenzí I. stupně, a poruchou osobnosti a chování způsobená onemocněním, poškozením a dysfunkcí mozku s algiiemi.
9. Žalobce není schopen výkonu žádné soustavné výdělečné činnosti. Je posuzován jako dělník, přičemž není schopen výkonu práce ani za mimořádných podmínek. Lékaři posudkové služby vůbec nevzali v úvahu dopad aktuálních zdravotních problémů žalobce, tj. zhoršování zdravotních problémů s bederní páteří, které vyústily do další již třetí operace bederní páteře dne 17. 5. 2021. Současný zdravotní stav, kdy nebyla dokončena rehabilitační a lázeňská léčba po operaci páteře, nelze invaliditu žalobce posoudit jako invaliditu II. stupně, která předpokládá částečně zachovalou pracovní schopnost. Žalobce v současné době a minimálně následující rok není a nebude schopen soustavné výdělečné činnosti ani za mimořádných podmínek či na zkrácený úvazek. Po absolvování rehabilitace teprve může dojít k posouzení, zda onemocnění žalobce umožňuje výkon soustavné práce, resp. změnu stupně invalidity.
10. Žalobce nesouhlasil se závěry posudku lékaře žalované v námitkovém řízení, zejména se zařazením hlavní příčiny dlouhodobě nepříznivého stavu pod položku v kapitole XIII, odd. E, pol. 1c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., přičemž trvá na tom, že správně by měla být stanovena položka 1d, a to zejména z důvodu absolvování další operace bederní páteře dne 17. 5. 2021. Rovněž nelze souhlasit se závěrem, že se neočekává změna zdravotního stavu, neboť nedávná operace svědčí pro vývoj či změnu zdravotního stavu, který se ohledně páteře neustále zhoršuje. Současný stav

neumožňuje výkon žádné soustavné práce, a zda dojde ke změně tohoto stavu lze hodnotit nejdříve rok od operace, případně po ukončení rehabilitační a lázeňské léčby.

11. Dosavadní zhodnocení dlouhodobě nepříznivého stavu žalobce považuje za nedostatečné, soud by měl přezkoumat zdravotní stav žalobce, a to i znalci z oboru zdravotnictví - odvětví posudkové lékařství mimo posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Dále žalobce navrhl, aby mu soud přiznal náhradu nákladů řízení.

IV. Vyjádření žalované

12. Ve svém vyjádření k žalobě žalovaná uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 21. 4. 2021 vypracovaného pro účely řízení o námitkách lékařem žalované, který invaliditu žalobce posoudil tak, že se jedná o invaliditu druhého stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 50 %.
13. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., oddílu E, položce 1c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. Vypracovaný posudek z námitkového řízení považuje žalovaná za úplný, celistvý a přesvědčivý, a proto navrhla, aby byl proveden důkaz posudkem PK MPSV.

V. Řízení před krajským soudem

14. Ze **správního spisu** žalované krajský soud zjistil následující skutečnosti relevantní pro posouzení věci. Podle posudku OSSZ v Ostravě ze dne 15. 1. 2014 byl žalobce uznán invalidním ve třetím stupni invalidity (pokles pracovní schopnosti činil 70 %), přičemž rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla kvalifikována podle kpt. XV, odd. A, položky 7d přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. Datum vzniku invalidity bylo stanoveno ke dni 10. 12. 2013. Rozhodnutím žalované ze dne 24. 10. 2014 byl žalobci přiznán invalidní důchod pro invaliditu III. stupně ode dne 10. 12. 2013.
15. V posudku OSSZ v Ostravě ze dne 15. 2. 2016 byla u žalobce shledána invalidita třetího stupně, pokles pracovní schopnosti 70 %, přičemž rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla kvalifikována podle kpt. XV, odd. C, položky 1c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. s tím, že pokles pracovní schopnosti činil 60 % a byl navýšen o 10 % o ostatní poruchy, zejm. operace páteře. Podle dalšího posudku OSSZ v Ostravě ze dne 19. 3. 2018, invalidita prvního stupně pokles pracovní schopnosti ve výši 40 % (kapitola XV, oddíl C, položka 1b přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb.).
16. Rozhodnutím ze dne 4. 4. 2018, č. j. X žalovaná rozhodla tak, že se od 1. 5. 2018 žalobci snižuje výše invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní

- důchod pro invaliditu druhého stupně. To bylo následně přezkoumáno v námitkovém řízení, kde žalovaná na základě posudku svého lékaře 2. 7. 2018, na základě něhož byl rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce podle lékaře žalované je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1c, tedy chronický lumboischiadický syndrom s těžší statodynamickou poruchou páteře s iritačně zánikovým kořenovým syndromem L5 s poklesem pracovní schopnosti 50% (za využití ustanovení § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb.). Žalobci byl rozhodnutím žalované ze dne 24. 7. 2018, č. j. X snížen invalidní důchod pro invaliditu III. stupně na invalidní důchod pro invaliditu I. stupně.
17. V následném soudním řízení proti rozhodnutí žalované vedeném zdejším soudem pod sp. zn. 33 Ad 24/2018 došlo k vypracování dalších posudků, mj. znaleckého posudku MUDr. V. L. ze dne 13. 7. 2019, posudku PK MPSV v Brně ze dne 26. 3. 2019 a srovnávacího posudku PK MPSV v Ostravě ze dne 22. 11. 2019. Na základě dokazování těmito posudky v otázce invalidity žalobce došlo ke zrušení označeného rozhodnutí žalované rozsudkem zdejšího soudu ze dne 10. 2. 2020, č. j. 33 Ad 24/2018 – 126. Krajský soud závázal žalovanou v tom směru, že žalobce ke dni 19. 3. 2018 přestal být invalidním ve III. stupni invalidity a byla u něho zjištěna pouze invalidita II. stupně a ode dne 16. 6. 2018 zdravotní stav žalobce odpovídal třetímu stupni invalidity.
18. Podle kontrolního posudku OSSZ v Ostravě ze dne 13. 1. 2021 již k datu prohlídky nešlo o II. stupeň invalidity, ale pouze o I. stupeň invalidity s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je postižení uvedené v kapitole XIII. odd. E položce 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro něž byla stanoven pokles pracovní schopnosti v míře 40%. Na základě tohoto posudku žalovaná vydala prvostupňové rozhodnutí ve věci, jímž snížila invalidní důchod pro invaliditu III. stupně na invalidní důchod pro invaliditu I. stupně.
19. K námitkám žalobce byl vypracován posudek lékaře žalované (ČSSZ Ostrava) ze dne 14. 5. 2021, podle něhož byl žalobce invalidní ve II. stupni invalidity a rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla kvalifikována podle kapitoly XIII., oddílu E, položky 1c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., přičemž pokles pracovní schopnosti činil 50 % (při aplikaci zvýšení dle § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb.).
20. Žalobce v průběhu soudního řízení dále předložil **znalecký posudek** soudního znalce MUDr. V. L. ze dne 15. 10. 2021 vypracovaný na jeho objednávku. Předmětem znaleckého posudku bylo vyjádření znalce ke stupni invalidity, stanovení hlavní příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a k nároku na rentu v důsledku pracovního úrazu. Znalec vycházel z předchozího popisu zdravotního stavu žalobce v posudku ze dne 13. 7. 2019 a dokládá tento stav v první části posudku (nález I.). V části nález II. znalec rekapituluje genezi řízení ve věci invalidity žalobce od 13. 7. 2019 až po podání předmětné žaloby proti rozhodnutí žalované o námitkách ze dne 25. 5. 2021 (napadené rozhodnutí). V části nález III. znalec popisuje vývoj zdravotního stavu od 13. 7. 2019 až doposud, kde se uvádí zejm. absolvování lázeňské léčby v závěru roku 2019 a dále náhlé zhoršení zdravotního stavu v září 2020

(lékařské zprávy Nemocnice v Čadci, neurologický nález MUDr. Ž. z ledna 2021). Z důvodu dekompenzace neurologických obtíží L5/S1 byl naplánován operační zákrok, který byl proveden dne 17. 5. 2021 na Clinica Orthopedica v Bratislavě v oblasti bederní páteře v segmentech L4/5 a L5/S1. Z hlediska duševních obtíží je dokumentován organický psychosyndrom (duševní poruchy pro poúrazové postižení mozku) a reakce na těžký stres projevující se poruchou osobnosti a dalšími průvodními příznaky. Ze září 2020 je dokumentován apaticko-hypobulický syndrom. Znalec stanovil hlavní příčinu dlouhodobě nepříznivého stavu žalobce jako stav po polytraumatu (pracovním úrazu) dne 25. 1. 2013, kdy se jednalo o postižení uvedené kapitole XV., oddílu A, položce 7d přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kdy pokles pracovní schopnosti činí minimálně 70 %. Do rámce polytraumatu lze podle názoru znalce zahrnout veškeré poúrazové obtíže a omezení, a to včetně obtíží s páteří. Zdravotní stav žalobce tedy podle závěru znaleckého posudku odpovídá invaliditě III. stupně, která vznikla ke dni 10. 10. 2013 s trvalou platností. Znalec vyloučil, že by samotné vertebrogenní obtíže bylo možno hodnotit jako obecné onemocnění.

21. Krajský soud nechal vypracovat **posudek** Posudkové komise MPSV (dále jen „PK MPSV“) ze dne 31. 3. 2022. Z tohoto posudku vyplývá, že PK MPSV zasedala ve složení předsedy komise a dalšího lékaře z oboru neurologie za nepřítomnosti žalobce. Měla k dispozici lékařskou dokumentaci obsaženou v posudkovém spisu OSSZ v Ostravě, lékařské zprávy doložené k námitkám i lékařské zprávy doložené k samotné žalobě, zejm. propouštěcí zprávy z Clinica Orthopedica ze dne 21. 5. 2021 a psychiatrický nález MUDr. K. ze dne 13. 4. 2021. PK MPSV měla k dispozici též znalecký posudek MUDr. V. L. Žalobce byl posuzován jako dělník – strojník.
22. V posudkovém hodnocení se PK MPSV zaměřila na genezi vzniku hlavních příčin zdravotních obtíží žalobce a také rekapitulaci jednotlivých posouzení invalidity od roku 2013 a shrnula obsah klíčových lékařských zpráv a závěry jednotlivých posudků. Po prostudování celého spisu, včetně posudku znalce z oboru zdravotnictví, uzavírá PK MPSV posudek stejně jako PK MPSV Brno dne 26. 3. 2019, ovšem s indikovaným navýšením o 10 %.
23. Základním zdravotním problémem zůstává kožní postižení po popáleninách následkem úrazu ze dne 25. 1. 2013 s následnými dalšími zdravotními riziky onemocnění kůže, nezanedbatelným estetickým postižením s možným omezením funkce dalších orgánů, které bylo hodnoceno kap. XV odd. C, položka 1c přílohy k vyhl. 359/2009 Sb., míra poklesu pracovní schopnosti 40-60%. Vzhledem k rozsahu a stupni popálenin volena nevyšší možná míra poklesu pracovní schopnosti, tedy 60%. Pro další trvalé zdravotní potíže, zejména závažné potíže neurologické i psychické navýšena míra pracovní schopnosti o 10 % (při užití § 3 odst. 1 vyhl. 359/2009 v platném znění). U posuzovaného se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav (v důsledku pracovního úrazu ze dne 25. 1. 2013) dle § 26 zákona č. 155/1995 Sb. Trvalé postižení kožní a multiorgánové po popáleninách, onemocnění páteře s trvalými neurologickými potížemi i postižení psychické prakticky znemožňují vykonávat dělnickou profesi, vůči které je posuzován.

24. Celková míra poklesu pracovní schopnosti tedy podle závěru PK MPSV činí 70 % a jedná se tak o invaliditu III. stupně. Datum změny invalidity z II. na III. stupeň je den 1. 3. 2021, přičemž do tohoto data žalobce pobíral invalidní důchod pro III. stupeň invalidity. Platnost tohoto posudku není omezena.
25. Krajský soud ve věci nařídil **ústní jednání**, které se uskutečnilo dne 21. 6. 2022 a za účasti zástupkyně žalobce, zástupkyně žalované a v omluvené nepřítomnosti žalobce. Krajský soud označil a shrnul obsah napadeného rozhodnutí. Zdůraznil, že jde o změnové (reformační) rozhodnutí a ve vztahu k předcházejícímu řízení vedenému pod sp. zn. 33 Ad 24/2018 o novou důchodovou věc. Zástupkyně žalobce odkázala na obsah žaloby a uvedla, že zdravotní stav žalobce neumožňuje vůbec výkon výdělečné činnosti. Zástupkyně žalované odkázala na písemné vyjádření žalované. Krajský soud shrnul obsah soudního a správního spisu. Konstatoval, že pohledy na otázku invalidity žalobce se v průběhu geneze zdravotního stavu žalobce lišily, a to jak na dominantní (rozhodující) příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, tak i míru poklesu pracovní schopnosti. Účastníci neměli k obsahu správního spisu žádné připomínky.
26. Dále krajský soud provedl důkaz znaleckým posudkem MUDr. V. L. ze dne 15. 10. 2021 (byl mu krátkou cestou zástupkyní žalobce předložen i v originále). Zástupkyně žalobce se k závěrům znaleckého posudku vyjádřila tak, že je v zásadě ve shodě i s přístupem PK MPSV. Krajský soud dále provedl důkaz posudkem PK MPSV ze dne 31. 3. 2022, podle něhož základním problémem zůstává kožní postižení žalobce (kapitola XV., oddíl C, položka 1c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb.).
27. Zástupkyně žalobce uvedla, že se závěrem posudku PK MPSV souhlasí. Odlišnost ve stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nepovažuje za klíčovou. Vyzdvihla též trvalou platnost posudku PK MPSV a kauzální nexus s proděláním pracovního úrazu. I zástupkyně žalované uvedla, že považovala posudek za objektivní a dostačující. Krajský soud podrobněji shrnul závěry obou dokazovaných posudků a jejich efekt na řešení otázky invalidity žalobce. Zástupkyně žalobce zopakovala, že souhlasí se závěry posudku PK MPSV, jelikož žalobce nebude nijak poškozen při výplatě invalidního důchodu ani při výplatě renty v důsledku pracovního úrazu. Ani zástupkyně žalované neměla k tomuto žádné výhrady.
28. Jelikož zástupci účastníků neměli žádné další návrhy na dokazování, soud je ukončil a po vyslechnutí konečných návrhů ve věci přerušil jednání za účelem vyhlášení rozsudku. V konečném návrhu zástupkyně žalobce navrhla, aby soud mj. přiznal žalobci náhradu za vypracovaný znalecký posudek MUDr. V. L. zpracovaný na objednávku žalobce. Zástupkyně žalované k otázce nákladů řízení uvedla, že byl vypracován posudek PK MPSV, který je dostačující, a proto vyslovila nesouhlas s jakoukoliv náhradou nákladů vynaložených na tento znalecký posudek.

VI. Posouzení věci krajským soudem

29. Žaloba je důvodná.

30. Napadené rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy II, dílu 1 s. ř. s., v mezích uplatněných žalobních bodů, ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (ex offio), a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalované.
31. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna.
32. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, čj. 6 Ads 99/2011-43, přístupný na www.nssoud.cz). Jsou-li v posudkových hodnoceních zdravotního stavu rozpory, může je krajský soud v rámci doplňování zjišťování skutkového stavu řešit i porovnáním tzv. srovnávacího posudku PK MPSV (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, čj. 6 Ads 12/2013-22, přístupný na www.nssoud.cz). Rozhoduje-li pak žalovaná o odnětí určité dávky, musí v odůvodnění svého rozhodnutí jednoznačně vysvětlit, proč příjemce dávky již nesplňuje podmínky, na základě kterých mu byla dávka přiznána (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, čj. 4 Ads 14/2009-37, přístupný na www.nssoud.cz).
33. Krajský soud v předmětné věci nechal vypracovat v otázce stupně invalidity žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované a jejího časového zakotvení posudek Posudkové komise MPSV (dále jen „PK MPSV“) ze dne 31. 3. 2022. Žalobce sám však ještě před vypracováním tohoto posudku (resp. poté, co byla PK MPSV požádána o jeho zpracování) doručil soudu znalecký posudek vypracovaný soudním znalcem MUDr. V. L. ze dne 15. 10. 2021.
34. Krajský soud se ztotožnil se závěry posudku PK MPSV, které se dílčím způsobem opírají o závěry znaleckého posudku MUDr. V. L. ze dne 15. 10. 2021. Krajský soud poznamenává, že si je vědom určitých odlišností v posudkových hodnoceních znalce

- a PK MPSV, které však přikládá tomu, že jde o skutkově složitý případ invalidity, kde lze připustit různé posudkové pohledy na zjištěný a prokázaný zdravotní stav žalobce. K tomu též krajský soud podotýká, že jak znalecký posudek, tak i posudek PK MPSV navazuje svým způsobem na předcházející posudkový materiál vypracovaný v dřívějších řízeních (zejm. soudním řízení vedeném u zdejšího soudu pod sp. zn. 33 Ad 24/2018). PK MPSV již v posudku vypracovaném v tomto soudním řízení vycházela z toho, že určujícím zdravotním postižením je postižení uvedené v kapitole XV, oddíl C položka 1 písm. c) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. Takto vyzněl i původní znalecký posudek znalce pro účely tohoto soudního řízení, jen s tím rozdílem, že znalec hodnotil výše míru poklesu pracovní schopnosti (70%).
35. Oproti tomu znalec MUDr. V. L. přdestřel v obou posudcích (z nichž znalecký posudek předložený v tomto řízení v podstatě v sobě absorbuje závěry předešlého znaleckého posudku) vizi kontinuální invalidity žalobce v intenzitě III. stupně, ale mění kvalifikaci rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce na kapitolu XV., oddíl A, položku 7d přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., tedy polytrauma ve zvláště těžkém stupni postižení. Všechny a dílčí postižení a poúrazové obtíže jsou v očích znalce podřaditelné pod následky polytraumatu.
36. Krajský soud považuje optiku PK MPSV za určující, a to zejm. vzhledem ke shodně určenému III. stupni invalidity k datu vydání napadeného rozhodnutí. Sám žalobce přitom při jednání prostřednictvím své zástupkyně zaujal k oběma posudkům pohled založený na jejich shodách (konvergenci), s tím, že podle znalce i PK MPSV jsou obtíže s páteří a další poruchy žalobce sekundární povahy ve vztahu k primárním následkům pracovního úrazu elektrickým proudem utrpěného dne 25. 1. 2013. Stanovení rozhodující příčiny krajský soud rovněž sdílí s optikou PK MPSV, která identifikuje rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zejména v následcích polytraumatu kvalifikovaných dle kapitoly XV, oddílu C, položky 1 písm. c) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., tedy kožní postižení po popáleninách následkem úrazu ze dne 25. 1. 2013 s následnými dalšími zdravotními riziky onemocnění kůže, nezanedbatelným estetickým postižením s možným omezením funkce dalších orgánů. V úvaze PK MPSV tedy nehraje primární roli vývoj neurologického postižení žalobce ani psychické potíže, pro něž PK MPSV však sáhla pro navýšení horní hranice zvolené položky ve smyslu ustanovení § 3 vyhl. č. 359/2009 Sb. Takto zjištěný skutkový stav vzal soud za základ svého rozhodnutí ve věci.
37. Z provedeného dokazování v soudním řízení vyplynulo, že otázka invalidity a data jejího vzniku (resp. změny) byla ve správním řízení zjištěna nesprávně. Rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce byla v námitkovém řízení kvalifikována podle kapitoly XIII, oddílu E, položce 1c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., tedy bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře a pokles pracovní schopnosti žalobce byl určen pouze v míře 50 %, a proto bylo rozhodnuto o změně výše invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Krajský soud jen dodává, že nesprávně byl skutkový stav zjištěn i ve fázi řízení před vydáním prvostupňového rozhodnutí, kdy posudek OSSZ v Ostravě ze dne 13. 1. 2021 vyzněl pouze na první

stupeň invalidity při obdobném určení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jako v námitkovém řízení.

38. Celkově tedy bylo správní řízení o změně výše invalidního důchodu před žalovanou stíženo nedostatečným zjištěním skutkového stavu a ve výsledku nesprávným řešením otázky invalidity žalobce, a proto krajský soud musel napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení.

VII. Závěr a náhrada nákladů řízení

39. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud shledal žalobu jako důvodnou, a proto napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
40. V dalším řízení bude žalovaná v plném rozsahu vázána dokazováním provedeným krajským soudem (§ 78 odst. 6 s.ř.s.) v předmětném řízení a bude povinna nově rozhodnout v souladu s vysloveným právním názorem zdejšího soudu. To v podmínkách předmětné věci znamená, že zahájené změnové řízení, které počalo běžet ex offio v důsledku vydání kontrolního posudku OSSZ v Ostravě ze dne 13. 1. 2021, je třeba zastavit. Z dokazování provedeného v soudním řízení totiž vyplývá, že žalobce byl invalidní ve III. stupni invalidity i k datu 1. 3. 2021 a dále, tedy nepřetržitě, neboť do tohoto data pobíral invalidní důchod pro invaliditu III. stupně. S tím souvisí také to, že žalovaná je v dalším řízení povinna též zrušit prvostupňové rozhodnutí, jež soud svým výrokem přímo nezrušil [90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů].
41. Žalovaná též bude povinna posoudit otázku nároku žalobce na doplatek na invalidním důchodu, pokud mu od právní moci napadeného rozhodnutí (resp. ode dne 1. 3. 2021) byl vyplácen pouze invalidní důchod pro invaliditu II. stupně, ačkoliv mu náležel invalidní důchod pro invaliditu III. stupně.
42. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1, 2 s.ř.s. Úspěšnému žalobci vznikly náklady zastoupení advokátkou JUDr. Marií Cilínkovou. Krajský soud přiznal žalobci náhradu účelně vynaložených nákladů na právní zastoupení v rozsahu čtyř doložených úkonů právní služby (příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby, další vyjádření žalobce ze dne 15. 11. 2021, účast na prvním jednání soudu dne 21. 6. 2022 nepřesahující dvě hodiny).
43. Krajský soud vycházel při stanovení částky odměny z příslušných ustanovení vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů. Podle ustanovení § 9 odst. 2 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu platí, že v řízení o žalobě v důchodové věci ve správním soudnictví je tarifní hodnotou 5000 Kč. Ve smyslu § 7 bod 3 této vyhlášky činí sazba za jeden úkon právní služby 1.000 Kč, tedy celkem 4000 Kč. Dále krajský soud zvýšil odměnu o částku náhrady hotových výdajů ve výši

1200 Kč za zmíněných čtyři úkony po 300 Kč náhrady na jeden úkon. Celkem tedy na náhradě odměny zástupce náleží částka 5200 Kč.

44. Dále krajský soud přiznal žalobci také náhradu cestovného, které jeho zástupkyně vynaložila na cestu k jednání soudu dne 21. 6. 2022. Vycházel přitom z předložených jízdenek na veřejnou hromadnou dopravu. Proto krajský soud žalobci přiznal náhradu cestovného jeho zástupkyně ve výši 519 Kč včetně doložené místenky v ceně 35 Kč, a dále za cestu zpět spojem RegioJet v ceně 379 Kč. Dále přiznal i náhradu za ztrátu času v účtované výši 16 půlhodin za cestu k soudu (4 hodiny jedna cesta), tudíž celkem 1600 Kč. Soud nepřiznal účtovanou náhradu za přepravné vozidlem taxislužby v ranních hodinách ve výši 228 Kč, neboť tato cesta mohla být realizována rovněž městskou hromadnou dopravou, která v tuto dobu již v Praze jezdí. Proto krajský soud započítal pouze základní sazbu jízdenky MHD ve výši 30 Kč (dle www.jizdnirady.cz). Na náhradě cestovného zástupkyně žalobce k soudu náleží tedy částka 963 Kč.
45. Jelikož zástupkyně žalobce doložila, že je plátkyní DPH, přiznal krajský soud zvýšení náhrady odměny za zastoupení žalobce i příslušných náhrad (celkem 7763 Kč) o částku připadající na tuto daň. Žalobci náleží náhrada zastoupení advokátem včetně DPH ve výši 9393 Kč po zaokrouhlení na celé koruny.
46. Krajský soud dále vážil, zda je na místě přiznat žalobci náklady na vypracování znaleckého posudku soudního znalce MUDr. V. L. ze dne 15. 10. 2021 jako doloženého hotového výdaje žalobce v částce 24200 Kč. K tomu se patří uvést, že žalovaná s návrhem na přiznání náhrady těchto hotových výdajů při jednání dne 21. 6. 2022 nesouhlasila. Krajský soud zvažoval nezbytnost a účelnost těchto nákladů. V soudním řízení správním standardně slouží k objasňování otázky invalidity posudky PK MPSV. Znalecký posudek je na místě dle okolností případu jen tehdy, jsou-li předložené posudky orgánů lékařské posudkové služby v rozporu. V první řadě pak má potřebu ustanovení znalce zvážit soud. V předmětné věci žalobce z vlastní iniciativy opatřil znalecký posudek, který však byl použit PK MPSV jako jeden z podkladů pro její hodnocení. Krajský soud vzhledem k uvedenému provedl důkaz znaleckým posudkem MUDr. V. L. při soudním jednání. Vzhledem ke komplikovanosti řešení otázky invalidity žalobce (rozpor posudku PK MPSV s posudky v námitkovém řízení a kontrolním posudkem OSSZ v Ostravě) uznal krajský soud tento náklad žalobce jako zčásti opodstatněný.
47. Proto soud vyžádal od soudního znalce MUDr. V. L. sdělení výše odměny, v případě, pokud by byl ustanoven k vypracování znaleckého posudku soudem. Znalec však soudu neposkytl v tomto ohledu součinnost, čemuž lze přičíst i prodlení se zpracováním písemného vyhotovení rozsudku a nezbytné prodloužení lhůty k jeho vypracování. Krajský soud tedy vycházel z doložené faktury a potvrzení o zaplacení odměny znalce ve výši 24200 Kč. Krajský soud dále vycházel z toho, že znalecký posudek zde nebyl stěžejním důkazem v otázce stupně invalidity žalobce, ale ve výsledku splnil roli podkladu pro posudek PK MPSV v Brně, na základě něhož krajský soud vyhodnotil zjištěný skutkový stav. V první řadě krajský soud podotýká, že znalecký posudek se týká otázky invalidity pouze cca ze dvou třetin a ve zbytku

znalec odpovídá na otázku ztráty na výdělků. Soud uvážil skutečnost, že znalecký posudek se shoduje s posudkem PK MPSV v hodnocení stupně invalidity žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí, ale neshoduje se ve stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Dále je zapotřebí připomenout, že předložený znalecký posudek již valné části čerpá z posouzení provedeného znalcem pro účely řízení před krajským soudem vedeným pod sp. zn. 33 Ad 24/2018, za nějž byla žalobci rovněž dílčí náhrada přiznána.

48. Krajský soud tyto skutečnosti do úvahy o nezbytnosti a účelnosti vypracovaného znaleckého posudku a dospěl k závěru, že je důvodné, aby v rámci náhrady hotových výdajů žalovaná nahradila žalobci z jedné čtvrtiny doloženou komerční odměnu znalce, tedy 6050 Kč.
49. Celkem tedy náleží na náhradě nákladů řízení žalobci částka 15 433 Kč, kterou je žalovaná povinna uhradit k rukám zástupkyně žalobce za podmínek uvedených ve výroku č. II tohoto rozsudku. Pokud žalobce požaduje část náhrady za znalecký posudek vyplatit přímo na svůj účet, nechť o tomto uvědomí žalovanou k její spisové značce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 21. června 2022

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce